

BCNL

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО И ЛОБИРАНЕ

Любен Панов

Лятно училище за НПО Аркутино

**AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION**

КАКВО ЩЕ ОБСЪЖДАМЕ

- Какво е лобирание
- Какво е общото между:
 - застъпничеството
 - гражданското участие
 - правото на събрания
 - лобирането
- Как регламентацията на лобирането може да ни засегне
- Други интересни развития в нашия регион
- Какво е важно за застъпничеството

КАКВО Е ЗАСТЪПНИЧЕСТВОТО

BCNL

ЗАКОН ЗА СЪБРАНИЯТА, МИТИНГИТЕ И МАНИФЕСТАЦИИТЕ

- **Чл. 2.** Събрания, митинги и манифестации могат да се организират и провеждат от граждани, от сдружения, от политически и други обществени организации.
- **Чл. 3.** На събранията, митингите и манифестациите гражданите изразяват мнения, възгледи и становища по въпроси от политически, икономически, социален, културен или друг характер чрез слово, плакати, макети и по друг подходящ начин.

ЗАКОН ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

- **Чл. 18. (1)** Държавните органи, юридическите лица и гражданите могат да правят предложения за усъвършенствуване на законодателството.
- **(2)** Предложенията се отправят до органа, овластен да издаде нормативния акт, или до съответния орган с право на законодателна инициатива.
- **Чл. 26. (2)** В процеса по изработване на проект на нормативен акт се провеждат обществени консултации с гражданите и юридическите лица.

Препоръка на Съвета на Европа:

- ЮЛНЦ трябва свободно да участват в проучвания, образователни инициативи и застъпничество по въпроси, поставени на публичен дебат, независимо дали тяхната позиция е в съответствие с държавната политика или изисква промяна в закона.

BCNL

ЛОБИРАНЕ

THE WILLARD

City of the Stars

Café de l'Europe

Café de l'Europe

Café de l'Europe

THE WILLARD
HOTEL

1455
PENNSYLVANIA AVENUE
N.W.

20/04/2013

РЕГЛАМЕНТАЦИЯ?

- 7 страни членки имат закони и 2 страни имат по-мека регулация (от Съвета на Европа – и Грузия)
- ЕС – European Transparency Register – над 11 000 регистрирани лица в няколко категории
- Съвет на Европа – Препоръка от 22 март 2017 г.

- Препоръка на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правната регламентация на лобирването (22 март 2017 г.)
- **Лобирване:**
 - *защитаване на специфични интереси*
 - *при комуникация с представители на държавата - както законодателната, така и изпълнителната власт*
 - *като част от структурирана и организирана дейност*
 - *целяща влияние върху процеса на взимане на решения*
- **Лобист – физическо или юридическо лице, заето с лобирване**

- *Регулацията на лобирането не трябва да пречи на демократичното човешко право да:*
 - *Изразяват своето мнение и да отправят петиции/ предложения към държавни служители, органи или институции;*
 - *Да се борят за политическа промяна или промяна в законодателството чрез легитимни политически дейности.*
- *Категории лобисти – консултанти, вътрешни лобисти и организации и органи, представляващи професионални или секторни интереси*
- *Изисквания:*
 - *Разкриване на лобистки контакти;*
 - *Поддържане на регистър на лобистите;*
 - *Етично поведение на лобистите;*
 - *Етично поведение на служителите в администрацията;*
 - *Контрол (oversight) над лобирането.*

- Какво е лобиране
- Кой попада в обхвата – организации, фирми, физически лица (вкл. работещи в организациите – in-house lobbyists)
- Регистър
- Достъп до взимащите решения
- Етични норми, напр. Cooling off period

EUROPEAN TRANSPARENCY REGISTER

- Доброволен регистър - 11 218 регистрирани на 5 май 2017 г.
- Всички дейности с цел директно или индиректно влияние върху взимането на решения в ЕС
- Директно – директен контакт или комуникация, писма, позиции, работни групи
- Индиректно – медия, обществено мнение, конференции или социални събития
- Изключения – правни и професионални съвети; социалните партньори; при покана от страна на ЕС институциите; религиозни организации и партии; правителства

EUROPEAN TRANSPARENCY REGISTER 2

- Някои ограничения – еврокомисари не могат да се срещат с нерегистрирани лица
- Информацията за срещите се публикува
- Предимства:
 - Достъп до Европарламента
 - Възможност за съ-организиране/патронаж на събития
 - Участие като говорители в заседания
 - Предоставяне на информация
- НПО предоставят следната информация:
 - Разходи за лобиране и застъпничество;
 - Пари от ЕС;
 - Общия бюджет;
 - Основни суми и източници на бюджета.

- **Директно лобирание** – изразяване на позиция по отношение на законодателен акт при комуникация с държавен служител
- **Grassroots лобирание** – комуникация към обществото по отношение на законодателно предложение с “*call to action*”
- **НПО могат да лобират, но има ограничения колко могат да харчат за лобирание**
- **Изключения от лобирането:**
 - Безпристрастен анализ, широко разпространен;
 - Общи позиции, които не могат да бъдат свързани с конкретен закон;
 - Представяне на мнение по покана на съответния орган;
 - Самозащита.

ДРУГИ ИНТЕРЕСНИ РАЗВИТИЯ

- **Полша** – забрана за контрапротести, които не са важни за нацията
- **Румъния** – организации в обществена полза са задължени да предоставят информация по ЗДОИ
- **Украйна** – промени в Закона за борба срещу корупцията – антикорупционни организации подават електронни декларации за доходите и имуществото си
- **Македония** – SOS (Stop Operation Soros)
- **Унгария** – прозрачност на финансирането на НПО от чужбина

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ЛЮБЕН ПАНОВ
LUBEN@BCNL.ORG

**ЛЯТНОТО УЧИЛИЩЕ ЗА НПО АРКУТИНО 18-23 ЮНИ 2017 Г. СЕ ОРГАНИЗИРА В
РАМКИТЕ НА ПРОЕКТ „ПРОДЪЛЖАВАЩА И РАЗШИРЕНА ПОДКРЕПА ЗА
ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО“, ФИНАНСИРАН ОТ
ФОНДАЦИЯ „АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ“.**